Eurosonic Noorderslag

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft in haar voornemensbrief van 10 juni 2020 de mogelijkheid geboden om te reageren op eventuele feitelijke onjuistheden in het advies van de Raad voor Cultuur van 4 juni jl. De reactie van Stichting Eurosonic Noorderslag (hierna: ESNS) is voorgelegd aan de raad, met het verzoek om te bezien of deze aanleiding geeft het advies over de aanvraag te herzien. In dit aanvullende advies reageert de raad op de gemelde feitelijke onjuistheden. Andere reacties dan feitelijke onjuistheden laat de raad buiten beschouwing.

In een reactie op het advies weerlegt ESNS enkele bevindingen van de raad. De instelling betoogt dat de door de raad in de aanvraag gemiste artistieke visie en reflectie op de artistieke ontwikkelingen in het genre wel degelijk in het advies staan toegelicht. Zij weerspreekt het oordeel van de raad dat de talentontwikkeling binnen het festival zich voornamelijk beperkt tot het bieden van een podium voor (onbetaalde) showcase-optredens, onder andere door te wijzen op niet in het plan uitgewerkte programma's.
De raad wijst erop dat hij in zijn beoordeling afgaat op de plannen en motiveringen die instellingen uitwerken in hun aanvraag. Informatie die daarin ontbreekt, kan hij niet meenemen in de beoordeling.

In reactie op de constatering van de raad dat ESNS niets aan educatie doet, wijst de instelling op enkele scholen onder de in de aanvraag genoemde samenwerkingspartners. Hij benadrukt dat hij van deze scholen stagiairs betrekt, en dat hij daarnaast aan educatie doet door optredende artiesten te laten leren via begeleiding, netwerken, optredens en feedback.
De raad wijst erop dat hij dit niet tot educatie rekent, maar tot talentontwikkeling. Hij vindt de genoemde samenwerkingen overigens waardevol en erkent de toegevoegde waarde van het festival voor talentvolle artiesten.

ESNS wijst de raad erop dat hij ten onrechte aanneemt dat artiesten geen vergoeding ontvangen voor hun optredens.
De raad neemt deze aanname terug. Hij erkent tevens dat ESNS nadenkt over eerlijke beloning binnen de popmuziek en de wijze waarop deze kan worden verbeterd.

ESNS vindt de kritiek van de raad onterecht op het gebrek aan toelichting die de instelling in haar aanvraag geeft op de rol en samenstelling van de nieuwe inhoudelijke redactie. Het festival legt in zijn aanvraag deze rol en samenstelling in globale termen toe.
De raad blijft van mening dat de geboden informatie beknopt is.

ESNS bekritiseert het oordeel van de raad dat de instelling betrekkelijk veilig programmeert en geen oog heeft voor muzikale innovatie. De instelling citeert passages uit het plan waarin zij de balans tussen underground en mainstream toelicht die ze in haar programmering nastreeft.
De raad erkent dat hij hier te weinig oog voor heeft gehad in zijn advies.

ESNS weerlegt de veronderstelling van de raad dat het festival zich als missie vooral het creëren van marktdoorbraken van artiesten stelt. De missie van het festival, zoals ook in de aanvraag omschreven, is om aandacht te genereren voor Nederlandse en Europese popmuziek en de internationale circulatie van Nederlandse en Europese artiesten in de gehele wereld te vergroten, als exportplatform voor
Europese en Nederlandse artiesten binnen én buiten Europa.
De raad erkent dat hij dit in zijn formulering te zeer naar een economisch motief heeft vertaald en heeft waardering voor de wijze waarop ESNS zich inzet voor de vergroting van de zichtbaarheid en armslag van Nederlandse en Europese artiesten.

ESNS wijst de raad er terecht op dat stevige spelers uit de muziekindustrie in verschillende landen hun werk onder andere kunnen doen dankzij de samenwerking met internationale showcasefestivals als ESNS.
De raad erkent deze waarde van het festival.

ESNS wijt de opvatting van de raad dat de instelling vrijwel geen artistieke ontwikkelingen en thema's op de agenda zet, aan het besloten karakter van veel activiteiten op het evenement.
De raad had over deze besloten activiteiten graag meer gelezen in het plan.

ESNS vindt dat de raad onterecht oordeelt dat de noodzaak voor verdere groei van de beheer- en activiteitenlasten niet overtuigend is onderbouwd in het plan. De instelling motiveert nogmaals de gewenste investeringen.
De raad doelt in zijn advies op de grote toename van rijkssubsidie van meer dan een verdubbeling, die hij met de voorgestelde investeringen groot acht.

ESNS schrijft verder dat hij, anders dan de raad stelt, in zijn aanvraag wel degelijk een concreet plan ontvouwt om het programmateam diverser te maken en diversiteit en inclusie in de organisatie te stimuleren. De instelling herhaalt de aangestipte plannen, zoals het uitbreiden van het programmateam met een diverser lid en het zwaarder laten meewegen van diversiteit in toekomstige aannamecriteria. De raad had deze plannen echter geconcretiseerd willen zien in duidelijke en meetbare doelen, zoals ook toegelicht in zijn Beoordelingskader.

De instelling geeft in haar reactie aan dat het aantal van 6.000 woorden te krap is om inhoudelijk in te gaan op alle criteria. De raad wijst erop dat deze kaders door de minister worden vastgesteld.

Ten slotte uit ESNS bezwaar tegen het advies van de raad dat de minister in de volgende BIS-periode genoeg plekken en budget beschikbaar stelt om het aantal BIS-festivals uit te breiden en daarmee de mogelijkheid te creëren om nog meer genres te honoreren, zoals de popmuziek en de urban arts. De instelling leidt hieruit af dat de raad bij voorbaat de popsector heeft buitengesloten.
Dit berust op een foutieve lezing van het advies van de raad. De raad oordeelt in zijn advies positief over ESNS. Na weging van de aanvragen binnen dezelfde categorie adviseert hij de instelling echter geen subsidie toe te kennen. De raad heeft geconstateerd dat door de krapte van de regeling te veel instellingen en genres buiten de BIS vallen, en adviseert de minister juist om die reden de regeling in de volgende BIS-periode uit te breiden.

Conclusie
De Raad voor Cultuur ziet in de reactie van Eurosonic Noorderslag geen aanleiding zijn advies te herzien.

Tussen het uitbrengen van het BIS-advies van de raad en dit aanvullend advies heeft de Tweede Kamer bij motie gevraagd om Scapino en Eurosonic Noorderslag alsnog subsidie te verlenen. Het is aan de minister om vorm te geven aan de uitvoering van deze moties. De raad moest ook in de aanvullende adviezen uitgaan van de huidige regeling.